

Suomalainen humala maailmalle

Kasvaako kotipihallasi vanhaa humalaa? Tiedätkö, että se voi olla peräisin jopa 1500-luvulta, jolloin humalan kävyillä maksettiin veroja Ruotsin kuninkaalle? Luonnonvarakeskuksen (Luke) ”Suomalaiset humalat maailmalle”-hankkeessa etsitään tänä kesänä pitkään Suomessa viljeltyjä tai vanhoja luonnossa kasvavia humalakantoja tutkittavaksi. Tähän tarvitaan kansalaisten apua koko Suomesta! Toivottavasti saamme humalan viljelyn uuteen kukoistukseen yli 100 vuoden hiljaiselon jälkeen!

TEKSTI Teija Tenhola-Roininen, Merja Hartikainen ja Lidija Bitz
KUVA: Jussi Kangas

Suomalaista humalaa (*Humulus lupulus*).

Yöttömän yön aromihumala

Kuluttajat ovat viime vuosina voineet nautiskella kauppojen laajasta valikoimasta käsityöläis- ja erikoisoluista. Käsityöläisöluiden suosion myötä suomalaisten pienpanimoiden määrä moninkertaistui kymmenessä vuodessa – nyt niitä on jo yli sata. Myös uusi alkoholilaki lisää pienpanimoiden toimintamahdollisuuksia, mikäli eduskunta hyväksyy lakiehdotuksen suoramyynnistä.

Sekä suomalaiset panimot että viljelijät ovat kiinnostuneet löytämään suomalaista hyväaromista humalaa, joka on saanut makunsa arktisissa olosuhteissa, yöttömän yön Suomessa. Oluen valmistamisen ja viljelyn vaatimusten kannalta hyvien humalakantojen löytäminen vaatii laaja-alaista tutkimusta. Ulkomaiset lajikkeet eivät ole sopeutuneet Suomen pitkänpäivän ja lyhyen

kasvukauden olosuhteisiin. Usein ne kukkivat liian myöhään tuottaakseen satoa tai kuolevat talvella.

Humalaa viljelty Suomessa 1300-luvulta lähtien

Humala on kaksikotinen kasvi, jonka emikasveja on viljelty Suomessa satoja vuosia. Humalan viljelyä on edistetty kuninkaiden asettamilla maalaieilla 1300-luvulta lähtien. Erityisesti Kuningas Kristofferin maanlaki vuodelta 1442 pakotti kaikki talolliset humalanviljelyyn niin Suomessa kuin Ruotsissakin. Humalalla oli tuolloin suuri merkitys oluen säilyvyyden parantajana ja maun antajana. Humalaa on käytetty myös lääkkeenä, rohdoksena, patjan ja tyynyn täytteenä, kankaan kudonnassa ja köysien teossa. Humalan viljely taantui Suomessa 1850-luvulta läh-

tien, koska panimot alkoivat tuoda tuolloin tarvitsemaansa humalaa Keski-Euroopasta.

Tietoa vanhoista humalista kaivataan!

Luonnonvarakeskuksen (Luke) humalatutkimuksen tavoitteena on löytää Suomen parhaimmat aromihumalat ja saada ne myös markkinoille. Niinpä toivomme, että kansalaiset ilmoittaisivat meille vähintään 50 vuotta Suomessa viljeltyistä, terveistä ja satoisista humalista. Erittymisen kiinnostavia ovat hyväaromiset kasvukannat tai ne, joita tiedetään käytetyn oluen teossa. Keräämme tietoa myös hedekasveista. Ilmoita humalastasi **heinäkuun 31. päivään 2017 mennessä e-lomakkeella: www.luke.fi/ilmoitakasvi**